

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (aštuntoji kolegija) SPRENDIMAS

2022 m. kovo 24 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Bendra žemės ūkio politika (BŽŪP) – Finansavimas Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis – Reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 – 17 straipsnio 1 dalies b punktas – Parama investicijoms, susijusioms su SESV I priede nurodytų žemės ūkio produktų perdirbimu, rinkodara ir (arba) plėtojimu – Sąvokas „žemės ūkio produktai“ – Sąvokos „augantys medžiai“ ir „kiti augalai“ – Ritininė veja žaliesiems stogams apželdinti“

Byloje C-726/20

dėl *Conseil d'État* (Belgija) 2020 m. gruodžio 4 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2020 m. gruodžio 29 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

CT,

Ferme de la Sarte SPRL

prieš

Région wallonne

TEISINGUMO TEISMAS (aštuntoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas N. Jääskinen, teisėjai M. Safjan ir N. Piçarra (pranešėjas),

generalinis advokatas A. M. Collins,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- CT ir *Ferme de la Sarte SPRL*, atstovaujama *avocat* A. Grégoire,
- Belgijos vyriausybės, atstovaujamos C. Pochet ir M. Van Regemorter, ir P. Cottin,
- Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna,

* Proceso kalba: prancūzų.

– Europos Komisijos, atstovaujamos A. Dawes ir M. Kaduczak,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL L 347, 2013, p. 487; klaidų ištaisymas OL L 130, 2016, p. 1), iš dalies pakeisto 2017 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/2393 (OL L 350, 2017, p. 15) (toliau – Reglamentas Nr. 1305/2013), 17 straipsnio išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant CT ir *Ferme de la Sarte SPRL* ginčą su *Région wallonne* (Valonijos regionas, Belgija) dėl to, kad šis regionas atmetė *Ferme de la Sarte* paraišką skirti įsisteigimo paramą ir du prašymus suteikti paramą investicijoms.

Teisinis pagrindas

Reglamentas Nr. 1305/2013

- 3 Reglamento Nr. 1305/2013 4 straipsnyje „Tikslai“ numatyta:
„Pagal visą [bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP)] sistemą parama kaimo plėtrai, įskaitant paramą veiklai maisto sektoriuje, taip pat ne maisto sektoriuje ir miškininkystėje, padedama siekti šių tikslų:
<...>
b) užtikrinti tvarų gamtos išteklių valdymą ir klimato politikos veiksmus;
<...>“
- 4 Šio reglamento 17 straipsnio „Investicijos į materialųjį turtą“, esančio III antraštinės dalies I skyriuje, susijusiame su paramos kaimo plėtrai priemonėmis, 1 dalyje nurodyta:
„Parama pagal šią priemonę teikiama materialiosioms ir (arba) nematerialiosioms investicijoms:
<...>

b) kurios yra susijusios su SESV I priede nurodytų žemės ūkio produktų arba medvilnės, išskyrus žuvininkystės produktus, perdirbimu, rinkodara ir (arba) plėtojimu; gamybos proceso rezultatas gali būti produktas, kuris nėra nurodytas tame priede; jeigu parama teikiama finansinių priemonių forma, žaliava taip pat gali būti produktas, kuris nėra nurodytas tame priede, su sąlyga, kad investicijomis padedama siekti vieno ar daugiau [Europos] Sąjungos kaimo plėtros prioritetinių tikslų;

<...>“

KN

5 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo (OL L 256, 1987, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 2 t., p. 382; toliau – KN) su pakeitimais, padarytais 2017 m. spalio 12 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2017/1925 (OL L 282, 2017, p. 1), kuris *ratione temporis* taikomas ginčui pagrindinėje byloje, I priedo 6 skirsnio pavadinimas – „Augantys medžiai ir kiti augalai“, jame esanti 1 pastaba suformuluota taip:

Atsižvelgiant į antrąją 0601 pozicijos dalį, šiam skirsnii priskiriami tik augantys medžiai ir prekės (įskaitant daržovių daigus), paprastai tiekiamos iš daržovių arba gėlių daigynų, skirti veisimui arba dekoratyviniams tikslams; <...>“

6 Šio 6 skirsnio 0602 pozicija apima „[k]itus augančius augalus (įskaitant jų šaknis), auginius ir ūglius; grybieną <...>“.

7 0602 90 50 subpozicija apima „[k]itus atvirame grunte augančius augalus“. Remiantis KN paaiškinimais (OL C 76, 2015, p. 1), parengtais pagal Reglamento Nr. 2658/87 9 straipsnio 1 dalį, „[š]iai subpozicijai priskiriami pievelių želdinimui skirti durpių rulonai [velėnos ritiniai] ir durpių [velėnos] luitai“.

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

8 Siekdamas priklausyti šeimos ūkiui CT įsigijo 25,20% *Ferme de la Sarte* akcijų, paskui buvo paskirtas jos vadovu. 2018 m. vasario 23 d. jis su savo tėvu sudarė sutartį dėl ūkio perėmimo siekdamas plėtoti vejos, skirtos žaliesiems stogams apželdinti, gamybą.

9 2018 m. kovo 21 d. *Ferme de la Sarte* pateikė *Région wallonne* paraišką skirti įsikūrimo paramą dėl esamos žemės ūkio valdos perėmimo ir du prašymus suteikti paramą investicijoms, atitinkamai susijusioms su sandėliavimo angaro statyba, siekiant laikinai saugoti nuimtą ritinę veją, ir su būgninės vejapjovės įsigijimu.

10 Kadangi šie trys prašymai buvo atmesti 2018 m. birželio 20 ir 28 d. sprendimais, 2018 m. liepos 31 d. CT ir *Ferme de la Sarte* dėl jų pateikė skundą Valonijos mokėjimo agentūrai.

11 2018 m. lapkričio 26 d. ir 30 d. sprendimais (toliau – ginčijami sprendimai) šios agentūros direktorius atmetė šį skundą, nusprendęs, kad prašoma parama buvo siekiama ne perimti žemės ūkio valdą, bet joje vystyti į žemės ūkio sritį nepatenkančią šalutinę veiklą, t. y. gaminti ritinę veją ar žaliuosius stogus.

- 12 Konkrečiai kalbant apie du prašymus suteikti paramą investicijoms, pažymėtina, jog, kadangi, remiantis *Ferme de la Sarthe* pateiktais paaiškinimais, jie buvo susiję tik su vejos gamyba, jie negali būti laikomi susijusiais su žemės ūkio veikla, be kita ko, atsižvelgiant į tai, kad toks produktas nenurodytas SESV I priede. Taigi aptariamai prašymai nepatenka į Reglamento Nr. 1305/2013 17 straipsnio, kurį įgyvendino *Région wallonne*, taikymo sritį.
- 13 2019 m. sausio 25 d. CT ir *Ferme de la Sarthe* pateikė *Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Belgija) skundą dėl ginčijamų sprendimų panaikinimo ir teigė, kad veja yra žemės ūkio produktas, patenkantis į SESV I priedo taikymo sritį. Jie laikosi nuomonės, kad šiuose sprendimuose SESV 38 straipsnis aiškinamas siaurai, nes jame pateikta sąvoka „žemės ūkio produktai“ apribota tuo, kas priskiriama prie maisto produktų sektorių, nors minėto priedo 6 skirsnyje, į kurį daroma nuoroda SESV 38 straipsnyje, nurodyti „[a]ugantys medžiai ir kiti augalai“ nepatenka į šį sektorių. Veja yra augantys augalai, kuriems būtini sodininkystės darbai ir kurių paskirtis gali būti dekoratyvinė.
- 14 *Région wallonne* pažymi, kad, remiantis oficialiojoje Europos Komisijos interneto svetainėje pateikta informacija, SESV I priedo 6 skirsnis apima tik „augančius medžius, krūmokšnius ir krūmus bei kitus augančius medžius ir prekes (įskaitant daržovių daigus), paprastai tiekiamas iš daržovių arba gėlių daigynų, skirtus veisimui arba dekoratyviniams tikslams“, taigi neapima vejos.
- 15 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pabrėžia, jog lemiamas ginčijamų sprendimų motyvas grindžiamas aiškinimu, kad pagal Reglamento Nr. 1305/2013 17 straipsnį į jo taikymo sritį nepatenka vejos ar žaliųjų stogų gamyba. Kadangi aptariamai prašymai suteikti paramą patenka į BŽŪP taikymo sritį, to teismo teigimu, svarbu išvengti to, kad būtų formuojama jurisprudencija dėl sąvokos „žemės ūkio produktai“, kuri galėtų neatitikti Sąjungos teisės.
- 16 Šiomis aplinkybėmis *Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Belgija) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:
„Ar [Reglamento Nr. 1305/2013] 17 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad į jo taikymo sritį nepatenka vejos ar žaliųjų stogų gamyba?“

Dėl prejudicinio klausimo

- 17 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 1305/2013 17 straipsnio 1 dalies b punktas turi būti aiškinamas taip, kad jame pateikta sąvoka „SESV I priede nurodyti žemės ūkio produktai“ apima augalus, naudojamus žalesiems stogams apželdinti, kaip antai ritininę veją, taigi su jais susijusioms materialinėms investicijoms gali būti teikiama parama pagal šioje nuostatoje nurodytą kaimo plėtros paramos priemonę.
- 18 Iš Reglamento (EB) Nr. 1305/2013 17 straipsnio 1 dalies b punkto matyti, kad parama pagal priemonę „Investicijos į materialųjį turtą“ teikiama materialiosioms ir (arba) nematerialiosioms investicijoms, kurios „yra susijusios su SESV I priede nurodytų žemės ūkio produktų arba medvilnės, išskyrus žuvininkystės produktus, perdirbimu, rinkodara ir (arba) plėtojimu“.

- 19 SESV 38 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje sąvoka „žemės ūkio produktai“ bendrai apibrėžiama kaip apimanti žemdirbystės, gyvulininkystės bei žuvininkystės produktus ir tiesiogiai su jais susijusius pirminio perdirbimo produktus. Žemės ūkio produktai, kaip jie suprantami pagal šią nuostatą, išvardyti SESV I priede, į kurį daroma nuoroda SESV 38 straipsnio 3 dalyje, pateiktame sąraše.
- 20 SESV I priede yra 6 skirsnis „Augantys medžiai ir kiti augalai“. Kadangi šiame skirsnyje, kuris skirtas tiems patiems produktams kaip KN 6 skirsnis, nepateikta paaiškinimų dėl šių sąvokų, siekiant jas išaiškinti reikia remtis suformuotu aiškinimu ir aiškinimo metodais, susijusiais su KN (šiuo klausimu žr. 1999 m. vasario 25 d. Sprendimo *Parlamentas / Taryba, C-164/97 ir C-165/97, EU:C:1999:99, 18 punktą ir nurodytą jurisprudenciją*).
- 21 KN 6 skirsnyje „Augantys medžiai ir kiti augalai“ yra 0602 pozicija „Kiti augantys augalai (įskaitant jų šaknis), auginiai ir ūgliai; grybiena <...>“ ir subpozicija 0602 90 50 „Kiti atviraime grunte augantys augalai“. Pagal su šiuo skirsniu susijusią 1 pastabą šiai pozicijai ir šiai subpozicijai priskiriami augantys medžiai ir prekės (įskaitant daržovių daigus), paprastai tiekiamos iš daržovių arba gėlių daigynų, skirti veisti arba dekoratyviniams tikslams.
- 22 Remiantis KN paaiškinimais dėl 0602 90 50 tarifinės subpozicijos, jai priskiriami pievelėms želdinti skirti velėnos ritiniai ir velėnos luitai. Nors šie paaiškinimai nėra privalomi, jie yra svarbi KN vienodo taikymo užtikrinimo priemonė ir suteikia jai aiškinti tinkamos informacijos (šiuo klausimu žr. 2021 m. kovo 10 d. Sprendimo *Samohýl group, C-941/19, EU:C:2021:192, 30 punktą ir nurodytą jurisprudenciją*).
- 23 Iš to matyti, kad ritininė veja gali patekti į SESV I priedo 6 skirsnio taikymo sritį, taigi ir į sąvoką „žemės ūkio produktai“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 1305/2013 17 straipsnio 1 dalies b punktą.
- 24 Šią išvadą patvirtina Reglamento Nr. 1305/2013 tikslai. Iš tiesų, jeigu vejos gamyba, siekiant ją įrengti ant pastatų stogų, prisidedama prie šio reglamento 4 straipsnio b punkte nurodyto tikslo užtikrinti tvarų gamtos išteklių valdymą ir klimato politikos veiksmus, sąvokos „žemės ūkio produktai“ aiškinimas taip, kad ji apima ritininę veja, taigi su ja susijusioms investicijoms gali būti teikiama parama pagal to reglamento 17 straipsnio 1 dalies b punktą, atitinka šį tikslą.
- 25 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti: Reglamento Nr. 1305/2013 17 straipsnio 1 dalies b punktas turi būti aiškinamas taip, kad jame pateikta sąvoka „SESV I priede nurodyti žemės ūkio produktai“ apima augalus, naudojamus žaliesiems stogams apželdinti, kaip antai ritininę veja, taigi su jais susijusioms materialinėms investicijoms gali būti teikiama parama pagal šioje nuostatoje nurodytą kaimo plėtros paramos priemonę.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 26 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (aštuntoji kolegija) nusprendžia:

2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB)

Nr. 1698/2005, 17 straipsnio 1 dalies b punktas turi būti aiškinamas taip, kad jame pateikta sąvoka „SESV I priede nurodyti žemės ūkio produktai“ apima augalus, naudojamus žaliesiems stogams apželdinti, kaip antai ritininę veją, taigi su jais susijusioms materialinėms investicijoms gali būti teikiama parama pagal šioje nuostatoje nurodytą kaimo plėtros paramos priemonę.

Parašai.